

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/147/2023
Identifikačné číslo spisu: 1107226047
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Martina Valentová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1107226047.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ VENUS PROJECT Slovakia, s r.o., U., Limbová 451/3, IČO: 31 342 841, 2/ N. Z., narodenej X. P. XXXX, U., U. 3, 3/ Mgr. Ing. M. Z., narodeného X. D. XXXX, U., U. 3, zastúpení advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Pezinok, Malacká 2/B, IČO: 31148751, proti žalovanej Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu škody s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-26C/38/2007 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26C/38/2007), o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2023 č. k. 15Co/5/2022-274, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie voči žalobkyni 1/ z a s t a v u j e.

Dovolanie žalobkyne 2/ o d m i e t a.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2023 č. k. 15Co/5/2022-274

a rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava I z 20. októbra 2021 č. k. 26C/38/2007-492

z r u š u j e vo vzťahu k žalobcovi 3/ a vec vracia v tomto rozsahu Mestskému súde Bratislava IV na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I - v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 20. októbra 2021 č. k. 26C/38/2007 - 492 žalobu v celom rozsahu zamietol (výrok I.) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 1 písm. a/, § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 9 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), § 40 ods. 1 písm. b), § 47 ods. 1 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31.8.2005 (§ 40 ods. 1 písm. b/) a účinnom do 14.10.2008 (§ 47 ods. 1 písm. b/) (ďalej len „zákon č.

233/1995 Z. z.“).

1.2. Súd prvej inštancie uviedol, že základným argumentom žalobcov bolo, že škoda bola spôsobená v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdnej exekútorky Mgr. Marcely Zimmerovej v exekúcii vedenej pod č. EX XXX/XXXX voči spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o. (ďalej aj ako „pôvodná žalobkyňa“ alebo „žalobkyňa 1/“), prípadne súdu konajúceho v exekučnom konaní, v dôsledku čoho malo dôjsť k úplnému obmedzeniu pôvodnej žalobkyni pri nakladaní so svojim obchodným majetkom. Žalobcovia považovali exekúciu za nezákonnú, a to pre vadu v označení povinnej, ktorá namiesto správneho obchodného mena VENUS PROJECT Slovakia s.r.o. bola označená menom VENUS PROJEKT Slovakia, s.r.o., preto mal konajúci súd exekúciu zastaviť. Súd prvej inštancie konštatoval, že v tomto smere boli podstatné dôkazy Upovedomenie o začatí exekúcie č. k. EX XXX/XXXX-X zo dňa 15.6.2005, doručené pôvodnej žalobkyni 7. septembra 2005 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23.12.2009, sp. zn. 18CoE/341/2009. Pôvodná žalobkyňa namietala, že citovaným upovedomením zo dňa 15.6.2005 jej bolo zakázané nakladať s celým jeho majetkom. Túto interpretáciu predmetného zákazu súd prvej inštancie považoval za nesprávnu. Za nepodstatné považoval tvrdenie, že pôvodná žalobkyňa tomuto zákazu v dobrej viere vyhovelá. Predmetným zákazom v uvedenom upovedomení bolo len naplnené platné zákonné znenie § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku. Žalobcovia poukázali na upovedomenie o začatí exekúcie v exekúcii vedenej JUDr. Cibulkovou pod sp. zn. EX XXX/XX, avšak aj v tomto prípade je zákaz nakladania formulovaný identicky s v tom čase platným znením ustanovenia § 47 Exekučného poriadku. Súd prvej inštancie poukázal tiež na to, že takýto zákaz nemá povahu mocenského obmedzenia nakladania s majetkom vo forme zaistenia alebo istej formy blokácie. Ani nemá za následok neplatnosť právnych úkonov povinného. Skutočnosť, že povinná poruší zákaz nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii, ktorý uložil súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie (§ 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku), nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinnej, ktorým tento zákaz porušila, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnemu úkonu povinnej v zmysle § 42a a 42b Občianskeho zákonníka a domáhať sa určenia, že ide o právny úkon, ktorý je voči oprávnenému neúčinný (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2008, sp. zn. 4Cdo/107/2007). Predmetné ustanovenie teda nepredstavovalo absolútny zákaz nakladania s majetkom, malo len zabrániť povinnej takej dispozícii s majetkom, ktorým by exekúciu zmarila.

1.3. Súd prvej inštancie sa nestotožnil ani s námietkou, že exekúcia bola neprípustná pre vadu v označení povinnej. Poukázal na to, že túto skutočnosť pôvodná žalobkyňa v rámci svojej argumentácie odvodzovala najmä od uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 23. decembra 2009, sp. zn. 18CoE/341/2009. Súd prvej inštancie nepochybnil záver predmetného uznesenia, že v poverení na vykonanie exekúcie je ako povinný označený neexistujúci subjekt pre vadu v obchodnom názve. Súd prvej inštancie uviedol, že v predmetnom uznesení aj Krajský súd v Bratislave jasne identifikoval povinný subjekt, ktorým bola pôvodná žalobkyňa. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcov, že ide o vadu, v dôsledku ktorej je predmetná exekúcia nezákonná. Nedostatky v označení účastníkov konania nemajú bez ďalšieho za následok nezákonnosť exekúcie, keďže podstatnou bola skutočnosť, či bola povinná bez pochybnosti identifikovateľná a či prípadný nedostatok bol odstrániteľný alebo neodstrániteľný a v nadväznosti na to, či bolo potrebné exekúciu zastaviť (porovnaj napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 4.5.2012, sp. zn. I. ÚS 284/2016, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011, sp. zn. II. ÚS 282/2011, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 21. septembra 2005, sp. zn. 20 Cdo 2045/2004). Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že exekúcia bola vedená pre judikovanú pohľadávku oprávneného proti pôvodnej žalobkyni, ktorá bola oboma súdmi bez pochybnosti identifikovaná ako povinná a nešlo o fiktívne pohľadávky, fiktívneho oprávneného voči neexistujúcemu subjektu tak, ako to vyplýva z argumentácie žalobcov. Napriek tomu, že exekučné konanie vykazovalo určité nedostatky, exekúcia postihovala povinný subjekt a vymáhala existujúcu judikovanú pohľadávku oprávneného, preto nebolo možné konštatovať, že by v dôsledku týchto nedostatkov došlo k škodám uplatňovaným v tomto konaní. Predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je kumulatívne splnenie podmienok predpokladaných zákonom č. 514/2003 Z. z., ktorými sú existencia titulu (§ 3 ods. 1), vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Súd prvej inštancie konštatoval, že tieto predpoklady splnené neboli a v súvislosti s jednotlivými uplatnenými nárokmi nepovažoval vedenú exekúciu za nezákonnú, keďže v priebehu exekúcie nedošlo k zablokovaniu celého majetku pôvodnej žalobkyni. Exekúcia vo svojom priebehu postihla iba účet

povinnej do výšky exekúcie v rozsahu uvedenom v upovedomení, čo vyplýva aj z predloženej informácie o stave účtu k 21.9. 2005, a v rozsahu blokácie nakladania s vozidlom Fiat Stilo. V tomto postupe súd nevidel porušenie princípu primeranosti. Exekúcia žiadnym spôsobom nepostihla ďalší majetok povinnej a ku dňu obmedzenia nakladania postihla iba prípadné prostriedky na účte v banke a jednu hnutelnú vec. Exekútor teda vykonal zabezpečenie nároku oprávnenej dvomi formami v rovnaký čas a to pokúsil sa zabezpečiť prostriedky na účte v banke (úspešne) a obmedzil povinnú v nakladaní s jednou hnutelnou vecou. Pokiaľ mienila pôvodná žalobkyňa počas exekúcie speňažiť predmetné vozidlo, nič jej nebránilo s touto požiadavkou sa obrátiť na exekútora. Podľa názoru súdu prvej inštancie tieto skutočnosti nezakladali nárok žalobcov na zaplatenie sumy 10.953,99 eur (pôvodne 330.000,- Sk) zodpovedajúcej kúpnej cene vozidla, keď vozidlo aj naďalej zostalo v majetku pôvodnej žalobkyni. Súd prvej inštancie konštatoval, že ani z tvrdení pôvodnej žalobkyni nevyplývalo, ako sa v tomto dôsledku mala zmeniť jej majetková situácia.

1.4. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že napriek rozsiahlej argumentácii k výške majetkovej škody 780.280,09 eur, ktorá mala byť spôsobená nemožnosťou zobchodovať svoj majetok, žalobcovia odôvodňovali výšku veľmi všeobecne a ich nárok sa dostal do pozície hypotézy. Primárnym dôvodom, ktorý vyvracia tento nárok bol záver súdu prvej inštancie o tom, že v exekučnom konaní nebol postihnutý, ani zablokovaný celý obchodný majetok pôvodnej žalobkyni. Keďže súd prvej inštancie nevyhodnotil exekúciu ako nezákonnú, nie sú opodstatnené ani nároky žalobcov spočívajúce v bankových poplatkoch a prípadných nárokoch na úroky z omeškania zo zadržanej sumy, keď táto nebola v rozpore s upovedomením o začatí exekúcie. Vo vzťahu k samotnej zexekvovanej sume, táto predstavovala dlh povinnej - pôvodnej žalobkyni, ktorý týmto zanikol, a preto nepredstavuje škodu. Čo sa týka poplatkov za podané námietky zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by ich bola pôvodná žalobkyňa zaplatila. Nárok spočívajúci v tvrdení nemožnosti uplatnenia si odpočtu DPH vo výške 24,85 eur v dôsledku toho, že pôvodnej žalobkyni nebolo oznámené, že si DPH uplatňuje súdna exekútorka súd považoval tiež za nedôvodný, pričom poukázal na upovedomenie o začatí exekúcie, riadne doručené pôvodnej žalobkyni, kde je táto skutočnosť uvedená.

1.5. Súd prvej inštancie dospel k záveru aj o nedôvodnosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- eur titulom poškodenia dobrého mena pôvodnej žalobkyni. V predmetnej exekúcii nedošlo k zablokovaniu celého majetku pôvodnej žalobkyni, preto súd prvej inštancie nezistil, akým spôsobom mohlo byť zasiahnuté do jej podnikateľskej povesti, alebo akým spôsobom mala byť v podnikateľskej činnosti obmedzená, a stotožnil sa s argumentáciou žalovanej, že pôvodná žalobkyňa mohla kedykoľvek pohľadávku, ktorá bola predmetom exekúcie uhradiť.

1.6. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Keďže však zo spisu žiadne trovy žalovanej nevyplývali, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 31. januára 2023, č. k. 15Co/5/2022-274 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. Odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie, a to po skutkovej ako aj právnej stránke veci. Žalobcovia (ďalej aj ako „odvolatelia“) v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie sa dôsledne nevysporiadal so zisteniami Ústavného súdu Slovenskej republiky, poukazujúc na nález č. k. I. ÚS 138/2018-38, zo dňa 18. júla 2018, bod. č. 27, z ktorého má jednoznačne vyplývať, že ústavný súd zistil, že so spisom č. k. 26C/38/2007 bolo neoprávnené nakladané treťou osobou a že súdny spis je rozkradnutý. Odvolací súd sa nestotožnil s vyššie uvedenou interpretáciou nálezu ústavného súdu zo strany žalobcov, podľa ktorej bolo so spisom v prejednávanej veci nakladané treťou osobou a súdny spis je rozkradnutý, keďže takéto závery z bodu 27. nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky nevyplývajú. K námietke odvolateľov, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie, v úzkej súčinnosti so žalobcami 1/ až 3/ a splnomocnenou advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, vykonať rekonštrukciu spisu do rozhodnutia súdu dňa 20.10.2021, keďže podľa nich na podklade neúplného a rozkradnutého spisu (o listinné dôkazy produkované žalobcami 1/ a 3/) nemohol súd prvej inštancie riadne a spravodlivo rozhodnúť vo veci samej, odvolací súd uviedol, že odvolatelia v odvolaní neuviedli, ktoré listinné dôkazy, nimi produkované, majú podľa ich názoru v spise absentovať a námietku odvolateľov považoval za nedôvodnú.

2.2. K námietke odvolateľov, ktorou vytykali súdu prvej inštancie pochybenia, týkajúce sa obsahu splnomocnení udelených v konaní advokátke JUDr. Korčekovej dňa 4.9.2016 a 11.9.2016 žalobcom 3/ odvolací súd uviedol, že splnomocnenia, ktoré žalobca 3/ udelil advokátke JUDr. Emílii Korčekovej zo dňa 4.9.2016 a 11.9.2016, neboli procesnými splnomocneniami, teda splnomocneniami na celé konanie, ale splnomocneniami jednoduchými, teda na vykonanie jedného procesného úkonu (návrhu na zastavenie konania - splnomocnenie zo dňa 4.9.2016 a návrhu na zrušenie uznesenia - splnomocnenie zo dňa 11.9.2016). V uvedených veciach teda žalobca 3/ neudelil advokátke plnomocenstvá na celé konanie, ktoré by neprípustne obmedzil len na určité úkony, udelil jej plnomocenstvá len na jeden konkrétny procesný úkon, pričom i keď takéto jednoduché plnomocenstvo nie je možné advokátovi udeliť, zákaz obmedzenia plnomocenstva v zmysle prvej vety ustanovenia § 92 ods. 2 CSP sa na neho nevzťahuje. Ku skutočnosti, že plnomocenstvo na určitý procesný úkon sa nepovažuje za plnomocenstvo udelené na celé konanie podporil odkazom na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Co/263/2019-383, zo dňa 11.6.2020.

2.3. Ohľadne námietky nepredvolania advokátky žalobcu 3/ JUDr. Korčekovú na pojednávania vo veci a neupovedomenia o termíne vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie odvolací súd uviedol, že splnomocnenia zo dňa 4.9.2016 a 11.9.2016 neboli splnomocneniami na celé konanie, a teda nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie JUDr. Korčekovú na pojednávania predvolávať, resp. upovedomiť ju o termíne vyhlásenia rozsudku. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie v predmetnej veci vytyčil pojednávania, na ktoré predvolal strany sporu, pričom žalobca 3/ doručenie predvolaní len jemu a nie aj JUDr. Korčekovej nenamietal. Odvolaciu námietku, týkajúcu sa postupu súdu prvej inštancie v súvislosti s obsahom plnomocenstiev zo dňa 4.9.2016 a 11.9.2016 udelených žalobcom 3/ JUDr. Korčekovej preto odvolací súd považoval za účelovú, pričom poukázal aj na nedôvodnosť a odmietnutie ústavnej sťažnosti uznesením č. k. IV. ÚS 27/2021-25, zo dňa 19.1.2021. Odvolací súd zároveň poukázal na § 160 ods. 2 CSP, a to, že súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta ako aj o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, nemá však povinnosť poučovať stranu sporu o obsahu splnomocnenia udeleného advokátovi, keďže táto nevyplýva z § 92 CSP. Rovnako sa vyjadril aj k poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 3 CSP, ktorú súd nemá, ak je strana zastúpená advokátom. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci termín vyhlásenia rozsudku dňa 20.10.2021 zobral žalobca v 3. rade na vedomie (zastupujúc žalobcu 1/ a žalobkyňu 2/ v zmysle splnomocnení na č. l. 481 a 482 spisu) na pojednávaní konanom dňa 23.9.2021 (č. l. 478 spisu a nasl.) s tým, že písomne volaný nebude, čím žalobcami namietané procesné ako aj iné práva v prejednávanej veci porušené neboli.

2.4. Odvolací súd sa s námietkou odvolateľov voči súdu prvej inštancie, ohľadne nesprávneho právneho posúdenia exekúcie vedenej proti pôvodnej žalobkyňi (spoločnosť VENUS PROJECT Slovakia, s. r. o.), ktorú považovali za nezákonnú a poukazovali na viaceré pochybenia exekútorky Mgr. Zummerovej stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie uvedenými v bodoch 31., 32. a 33. Postup exekútorky v súvislosti so zákazom nakladať s majetkom patriacim povinnému subjektu odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie bol v súlade s ustanovením § 47 ods. 1 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu vydania upovedomenia o začatí exekúcie č. k. Ex XXX/XXXX zo dňa 15.6.2005 (č. l. 7 spisu). K tvrdeniu odvolateľov, že im v konaní v dôsledku exekúcie vznikla majetková a nemajetková škoda, odvolací súd poukázal aj na absenciu priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi vedením exekučného konania a prípadnou ujmom (ako zákonnej podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci), keďže pokiaľ by povinný dobrovoľne splnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo súdneho rozhodnutia, nedošlo by k exekúcii a právnym následkom s tým spojeným.

2.5. K námietke odvolateľov, ktorou vytykali súdu prvej inštancie, že nevykonával dokazovanie vo veci objektivizácie skutkového stavu, ako aj v otázke nemajetkovej ujmy, odvolací súd poukázal na výzvu súdu prvej inštancie zo dňa 15.10.2018 (č. l. 389 a 390 spisu), v ktorej súd poučil žalobcov o postupe podľa § 197 ods. 1 a 2 CSP, ako aj tom, že ich podanie s návrhom na vypočutie svedkov neobsahuje náležitosti podľa § 197 ods. 2 CSP, pričom súd zároveň žalobcov informoval, že po doplnení podania rozhodne o ďalšom postupe. Žalobcovia svoje podanie s návrhom na výsluch svedkov nedoplnili v súlade s ustanovením § 197 ods. 2 CSP. Na pojednávaní súdu prvej inštancie konanom dňa 20.5.2021 (zápisnica na č. l. 463 spisu a nasl.), na ktorom bol Ing. Mgr. M. Z. prítomný, uznesením rozhodol, že výsluch navrhovaných svedkov nevykoná. Zároveň bolo odvolacím súdom zistené, že žalobca 3/ na

pojednávani konanom dňa 23.9.2021 (zápisnica na č. l. 478 spisu a nasl.) uviedol, že čo sa týka nemajetkovej ujmy, vzhľadom na odstup času nemá zmysel vypočúvať svedkov. Odvoláciu námietku preto odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

2.6. Odvolací súd k námietke odvolateľov, ktorou vytýkali súdu prvej inštancie, že žalobkyňa 2/ sa nestala riadnou účastníčkou tohto konania, keďže súd prvej inštancie ignoroval postavenie advokátky JUDr. Korčekovej, nevyzval ju na odstránenie väd splnomocnení zo dňa 4.9.2016 a 11.9.2016 a nedoručoval jej uznesenie zo dňa 22.11.2018, ktorým súd pripustil, aby do konania namiesto žalobcu 2/ vstúpil nový žalobca a to N. Z. a uznesenie zo dňa 11.6.2021, ktorým súd prvej inštancie zrušil svoje uznesenie zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 26C/38/2007, v časti vstupu N. Z. do konania v rozsahu žalovaného nároku na zaplatenie sumy 780.280,09 eur uviedol, že z predloženého spisu zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 26C/38/2007-397, zo dňa 22.11.2018, ktorým súd pripustil vstup N. Z. do konania, bolo doručené spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o., Mgr. Ing. M. Z., N. Z. a žalovanej (č. l. 398 spisu). Uznesenie č. k. 26C/38/2007-469, zo dňa 11.6.2021, ktorým súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 26C/38/2007-397, zo dňa 22.11.2018, v časti vstupu N. Z. do konania v rozsahu nároku na zaplatenie sumy 780.280,09 eur bolo doručené spoločnosti VENUS PROJECT Slovakia, s.r.o., Mgr. Ing. M. Z., N. Z., žalovanému a JUDr. Korčekovej, advokátke (č. l. 471 a nasl. spisu). Za riadnu účastníčku konania sa považuje aj sama žalobkyňa 2/, ktorá skutočnosť podľa odvolacieho súdu vyplývala aj z toho, že svojim zastupovaním v konaní splnomocnila žalobcu 3/, ako to vyplýva zo splnomocnenia zo dňa 20.9.2021 na č. l. 482 spisu.

2.7. K námietke odvolateľov, že súd prvej inštancie rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci náležite zistil skutkový stav, z ktorého vyvodil aj správne právne závery a na vec aplikoval správny právny predpis (zákony č. 514/2003 Z. z. a č. 233/1995 Z. z.), pričom tento aj správne interpretoval a zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery. Námietku odvolateľov ohľadne nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, na základe čoho nie je preskúmateľný, odvolací súd odkázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 209/04, zo dňa 23. júna 2004 a mal za to, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám uvedeným v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky. Uvedenú odvoláciu námietku odvolateľov preto považoval za nedôvodnú.

2.8. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP žiadajúc, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil podľa právnej úvahy dovolacieho súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie buď odvolaciemu súdu alebo priamo súdu prvej inštancie, a aby dovolateľom priznal trovy odvolacieho a dovolacieho konania a trovy právneho zastupovania.

3.1. Dovolatelia namietali svojvoľnosť, arbitrárnosť, nepresvedčivosť, neracionálnosť a nekonzistentnosť rozsudku odvolacieho súdu. Porušenie práva na spravodlivý proces v súvislosti s nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu, videli v tom, že odvolací súd doručil svoje rozhodnutie len dovolateľom, pričom opomenul doručiť rozsudok odvolacieho súdu advokátke JUDr. Emílii Korčekovej, s ktorou odvolací súd podľa dovolateľov riadne a ústavne konformne nekonal, keďže ju odignoroval ako súd prvej inštancie. Dovolatelia poukázali na skutočnosť, že k verejnému vyhláseniu rozsudku zo dňa 20.10.2021 na podklade pojednávania zo dňa 23.09.2021 nemohlo dôjsť, keďže sa súd prvej inštancie do dňa 20.10.2021 nevysporiadal s dikciou ustanovenia § 92 ods. 2 CSP vo vzťahu k splnomocneniam udeleným advokátke dovolateľom 3/ zo dňa 04.09.2016 a zo dňa 11.09.2016. Dovolatelia poukázali na § 161 ods. 3 CSP, pričom uviedli, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie odstrániť nedostatok procesnej podmienky učením vhodného opatrenia na jeho odstránenie, a to vyzvať advokátku alebo dovolateľa 3/ na predloženie splnomocnenia na jeho zastupovanie, čo si súd prvej inštancie a ani odvolací súd nespĺnili. Podľa dovolateľov týmto postupom súd prvej inštancie a ani odvolací súd nekonal v súlade s § 161 ods. 1 a 3 CSP, čím neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu, keďže nemali ustálený okruh účastníkov konania a ich zástupcov. Následkom tohto konania bolo odňatie možnosti dovolateľov riadne konať pred súdmi nižších inštancií a

porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Dovolatelia ďalej poukázali na odignorovanie postavenia advokátky JUDr. Emílie Korčekovej odvolacím súdom, keďže aj v záhlaví napadnutého rozsudku absentuje skutočnosť o zastúpení dovolateľa 3/ advokátkou. Advokátke JUDr. Emílii Korčekovej nebola doručená výzva podľa § 161 ods. 3 CSP, čím bolo vedome porušené znenie § 161 ods. 1 CSP, z dôvodu neskúmania splnenia podmienok na vydanie rozsudku súdom prvej inštancie. Na vyhlásenie rozsudku súdom prvej inštancie nebola predvolaná dovolateľom 3/ splnomocnená advokátka, ktorú súd prvej inštancie elektronicky predvolal dňa 10. august 2021 na pojednávanie dňa 29. september 2021, ktoré odročil na deň 20. október 2021 o 12:30 hod. za účelom vyhlásenia rozsudku, o čom však neupovedomil elektronicky a ani listinne advokátku JUDr. Emíliu Korčekovú, hoci túto povinnosť mal. Okrem uvedeného advokátka JUDr. Emília Korčeková nielenže zastupovala v základnom konaní žalobcu 3/, ale s odkazom na splnomocnenia založené do spisu 23.9.2021, ktorými žalobcovia 1/ a 2/ udelili splnomocnenie žalobcovi 3/, tak advokátka v rámci prenesenej právomoci zastupovala aj dovolateľov 1/ a 2/, čo ušlo pozornosti súdu prvej inštancie ako aj odvolaciemu súdu. Dovolatelia v tejto súvislosti zároveň poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 7Co/15/2020 a rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8Co/263/2019.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritorneho dovolacieho prieskumu, a dospel k záveru, že dovolacie konanie voči žalobkyni 1/ je potrebné zastaviť z dôvodu straty jej procesnej subjektivity, dovolanie žalobkyne 2/ je potrebné odmietnuť a dovolanie žalobcu 3/ Je prípustné a dôvodné, v dôsledku čoho zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k žalobcovi 3/ a vzhľadom na skutočnosť, že nápravu nie je možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu musel dovolací súd zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátiť tomuto súdu v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 CSP). Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

Dovolanie žalobkyne 1/

6. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. V zmysle § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods. 2 CSP).

8. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 64 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

10. Jednou z podmienok civilného konania (sporového aj mimosporového) je procesná subjektivita, ktorá sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby (§ 18 ods. 1 OZ). Právnické osoby, ktoré sa zapisujú do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, môžu nadobúdať práva a povinnosti odo dňa účinnosti zápisu do tohto registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (§ 19a ods. 2 OZ). Právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak (§ 20a ods. 2 OZ).

11. Dovolací súd lustráciou v Obchodnom registri Slovenskej republiky a v Obchodnom vestníku

Slovenskej republiky zistil, že žalobkyňa 1/ na základe zverejneného upovedomenia o zastavení exekúcie v zmysle § 61n ods. 6 Exekučného poriadku dňa 15. marca 2025 zanikla bez právneho nástupcu ex offio výmazom z Obchodného registra Slovenskej republiky. Uvedená skutočnosť - strata procesnej subjektivity žalobkyne 1/ v priebehu dovolacieho konania indikuje neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, ktorý má za následok obligatórne zastavenie dovolacieho konania.

12. Dovolací súd preto dovolacie konanie vo vzťahu k žalobkyňi 1/ podľa § 64 v spojení s § 438 ods. 1 CSP zastavil.

Dovolanie žalobkyne 2/

13. Žalobkyňa 2/ (ďalej aj „dovolateľka 2/“) sa v konaní domáha zaplattenia sumy 10.953,99 eur s príslušenstvom z titulu ušlého zisku za predaj vozidla Fiat Stilo. Na strane žalobcov ide o samostatné procesné spoločenstvo v zmysle § 76 CSP.

14. Žalobcovia 1/ až 3/ podali spoločné dovolanie, žalobkyňa 2/ vyvodzuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) dovolací súd vo vzťahu k dovolateľke 2/ vyvodil, že jej sa dotýka argumentácia podľa ktorej advokátka JUDr. Emília Korčeková nielenže zastupovala v základnom konaní žalobcu 3/, ale s odkazom na splnomocnenia založené do spisu 23. septembra 2021, ktorými žalobcovia 1/ a 2/ udelili splnomocnenie žalobcovi 3/, tak advokátka v rámci prenesenej právomoci zastupovala aj dovolateľov 1/ a 2/, čo ušlo pozornosti súdu prvej inštancie ako aj odvolaciemu súdu.

15. Dovolateľka 2/ tvrdí, že JUDr. Korčeková mala zastupovať žalobcu 3/, od ktorého malo byť odvodené aj zastupovanie žalobkyne 2/ a to na základe existencie plnomocenstva udeleného žalobkyňou 2/ žalobcovi 3/. Inak povedané dovolateľka 2/ je názoru, že v konaní ju zastupovala advokátka JUDr. Korčeková a to na základe plnomocenstva udeleného žalobcom 3/, ktorého žalovaná 2/ splnomocnila na zastupovanie v konaní.

15.1. Z obsahu spisu vyplýva, že 23. septembra 2021 žalobkyňa 2/ predkladá súdu splnomocnenie, ktorým splnomocnila žalobcu 3/ na zastupovanie v predmetnej veci až do jej právoplatného skončenia. Zároveň zo spisu nevyplýva predloženie plnomocenstva udeleného žalobkyňou 2/ pre JUDr. Korčekovú.

15.2. Pokiaľ JUDr. Korčeková mala žalobcu 3/ zastupovať v predmetnom súdnom konaní, od ktorého malo byť odvodené aj zastúpenie pre žalobkyňu 2/ a to na základe plnomocenstva, ktorým žalobkyňa 2/ splnomocnila žalobcu 3/, vzťah zastúpenia nemohol vzniknúť medzi žalobkyňou 2/ a advokátkou JUDr. Korčekovou. V danej veci totiž nebolo predložené splnomocnenie na zastupovanie žalobkyne 2/ JUDr. Korčekovou. Dovolací súd je názoru, že postup prezentovaný dovolateľkou 2/ vo svojej podstate spochybňuje inštitút zastúpenia, a nepochybne vedie k záveru, že v danom prípade by advokátka mala zastupovať aj žalobkyňu 2/ bez akejkoľvek dohody o splnomocnení resp. splnomocnenia udeleného žalobkyňou 2/, čo je v rozpore s § 89 a nasl. CSP. Vychádzajúc z uvedeného, preto na dovolateľou 2/ tvrdenú vadu zmätočnosti spočívajúcu v opomenutí zastúpenia žalobkyne 2/ JUDr. Korčekovou a z toho vyplývajúcich porušení procesných práv žalobkyne 2/, najvyšší súd neprihliadol.

16. Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne 2/ ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

Dovolanie žalobcu 3/

17. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

18. Žalobca 3/ (ďalej aj „dovolateľ 3/“) vyvodzoval prípustnosť dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolateľ v prvom rade poukázal na skutočnosť, že v konaní boli udelené dve splnomocnenia advokátke JUDr. E. Korčekovej (4. septembra 2016 a 11. septembra 2016), pričom rozsah jej splnomocnenia bol obmedzený na určité tam uvedené úkony, teda s poukazom na ust. § 92 ods. 2 CSP predložené plnomocenstvá advokáta obsahujúce obmedzenie na určité úkony vykazovali vady a nedostatky zakladajúce nedostatok procesnej podmienky. Uviedol, že bolo úlohou súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu dôsledne skúmať, či v čase vyhlásenia rozsudku okresného súdu ako aj v čase vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu (a počas celého konania, ktoré mu predchádzalo), boli/budú splnené procesné podmienky konania podľa ust. § 161 ods. 1 CSP a vo vzťahu k obmedzeniu splnomocnenia advokáta ako odstrániteľného nedostatku udelených splnomocnení uskutočniť vhodné opatrenia podľa ust. § 161 ods. 3 CSP, a to zaslaním výzvy na predloženie riadneho splnomocnenia advokáta bez obmedzenia, k čomu okresným súdom ani krajským súdom nedošlo.

20. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu, pričom konštatuje, že súčasťou spisu je splnomocnenie žalobcu 3/ zo dňa 4. septembra 2016 udelené advokátke JUDr. Emílií Korčekovej na zastupovanie vo veci vypracovania a podania návrhu na zastavenie konania iniciovaného žalovaným MS SR podaním zo dňa 25. septembra 2013, ktorým sa domáhal voči žalobcovi 2/ uloženia povinnosti zložiť preddavok na trovy konania podľa § 141a OSP (č. l. 320). Ďalšie splnomocnenie je v spise na č. l. 323 datované ku dňu 11. septembra 2016, ktorým Mgr. Ing. M. Z. splnomocnil JUDr. Emíliu Korčekovú na vypracovanie podania návrhu na zrušenie právoplatného a vykonateľného uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 26C/38/2007-290 zo dňa 26. septembra 2014, na zastupovanie v tomto konaní do právoplatného zrušenia napadnutého uznesenia. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že advokátka adresovala na súd podanie, konkrétne návrh na zrušenie uznesenia č. k. 26C/38/2007-290 zo dňa 26. septembra 2014 podaním zo dňa 13. septembra 2016. Na uvedené podanie reagoval súd prvej inštancie prípisom z 28. februára 2018, ktorý doručoval tak žalobcovi 3/ ako aj advokátke, v ktorom uviedol, že vzhľadom ku skutočnosti, že uznesenie č. k. 26C/38/2007-290 zo dňa 26. septembra 2014 nadobudlo dňa 2. októbra 2014 právoplatnosť, súd nemôže rozhodnúť o zrušení predmetného uznesenia, a to aj s poukazom na skutočnosť, že voči uvedenému uzneseniu nebol podaný opravný prostriedok. Napriek vyššie uvedenému súd žalobcu 3/ informoval, že uznesením krajského súdu č. k. 10Co/183/2015-305 zo dňa 28. mája 2015, ktorým bolo uznesenie zo dňa 26. septembra 2014 č. k. 26C/38/2007-290 odmietnuté ako aj vzhľadom na rozhodnutie NS SR č. k. 3Cdo/1033/2015 zo dňa 27. apríla 2017, ktorým bolo odmietnuté dovolanie žalobcov, ako aj skutočnosť, že od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť nový zákon č. 160/2015 Z. z. CSP, v ktorom ust. § 141a OSP nemá ekvivalent, práve z dôvodu rozhodnutia ÚS SR o jeho protiústavnosti, súd nebude na uznesenie č. k. 26C/38/2007-290 zo dňa 26. septembra 2014 prihliadať a žalobca z uvedených dôvodov nie je naďalej povinný zložiť preddavok na trovy konania. Advokátka sa ešte vyjadрила dňa 5. apríla 2018, že trvá na podanej žalobe (č. l. 338).

21. Podľa § 92 ods. 2 CSP splnomocnenie udelené na celé konanie a splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana.

22. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Odsek 3 ďalej upravuje, že ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

23. Zo spisového materiálu vyplýva, že Mgr. Ing. M. Z. sa nechal v priebehu konania zastúpiť advokátkou, pričom formulácia splnomocnenia zo dňa 11. septembra 2016, v ktorom uviedol, že toto ohraničuje „...na zastupovanie v tomto konaní do právoplatného zrušenia napadnutého uznesenia“ je nezrozumiteľná.

24. Zo súčasného znenia CSP vyplýva, že advokátovi v spore možno udeliť iba procesné splnomocnenie. Pokiaľ je zástupcom strany advokát, rozsah splnomocnenia nemožno obmedziť iba na niektoré právne úkony (teda udeliť jednoduché splnomocnenie). Vo všeobecnosti platí, že ak v sporovom konaní uskutoční zástupca úkon v mene zastúpenej strany, musí mať súd písomným splnomocnením preukázanú existenciu a rozsah zastúpenia. Bez splnenia tejto podmienky nekoná súd so zástupcom a sporovú stranu nepovažuje za zastúpenú. Súd počas celého sporového konania skúma, či sú splnené procesné podmienky, teda podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (§ 161 ods. 1 CSP). Absencia riadneho splnomocnenia je vždy odstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky, pri ktorom musí súd uskutočniť vhodné opatrenia podľa § 161 ods. 3 CSP. Prirodzeným vhodným opatrením je zaslanie výzvy zástupcovi, prípadne aj sporovej strane, na predloženie riadneho splnomocnenia (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2022, 352 s).

25. Súd prvej inštancie konal s advokátkou, kedy ju informoval prípisom zo dňa 28. februára 2018, pričom ju však nevyzval na preukázanie riadnej plnej moci na celé konanie. Tento nedostatok nebol následne odstránený ani odvolacím súdom. Dovolateľ 3/ uvedený nedostatok namietal aj v odvolacom konaní. Záver odvolacieho súdu, že uvedené plnomocenstvo predložené žalobcom 3/ v priebehu konania na súde prvej inštancie je bez právnych účinkov, považuje dovolací súd za nesprávny, nakoľko v prípade, ak strana sporu/advokát strany predloží vadné plnomocenstvo, je povinnosťou súdu odstrániť jeho nedostatky, a to za účelom ustálenia si skutočnosti, či je strana sporu v konaní zastúpená zástupcom (v danom prípade advokátkou). Keďže k nedostatku došlo už na súde prvej inštancie, a nápravu nemožno dosiahnuť zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, zrušil dovolací súd aj rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi 3/ a vec mu vrátil v uvedenom rozsahu na ďalšie rozhodnutie.

26. Je teda zrejmé, že Mgr. Ing. M. Z. v základnom konaní doručil súdu prvej inštancie plnomocenstvá, v ktorých prejavil vôľu byť zastúpený advokátkou, a to (zrejme) v časti základného konania, ktoré malo vady (nebolo udelené na celé konanie). Bude tak úlohou súdu prvej inštancie vyzvať právnu zástupkyňu žalobcu 3/ na oznámenie, či zastupuje žalobcu 3/ v celom konaní a ak ho zastupuje, aby založila do spisu riadnu plnú moc na celé konanie.

27. Na nedostatok splnomocnenia v konaní nadväzuje aj ďalšia dovolacia argumentácia dovolateľa 3/, ktorou vytykal súdu prvej inštancie nedostatok spočívajúci v nepredvolaní advokátky na pojednávanie konané dňa 20. októbra 2021, ktorým sa dovolací súd už nezaoberal, pretože konštatoval porušenie práva dovolateľa 3/ v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP.

28. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ 3/ opodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolanie žalobcu 3/ je preto v zmysle § 420 písm. f/ CSP prípustné a zároveň aj dôvodné, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Dovolací súd preto podľa § 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil, pričom dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalobcovi 3/, keďže nápravu nebolo možné dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 449 ods. 2 CSP).

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.